

**ВОГОНЬ  
ОРАЛИНОТ  
РАДИ**



**Ч.62**

*листопад*

**1982**

ПЛАСТ

КУПО - ГПБ

УПН - ОРЛІНИЙ КРУГ

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ ----- ЖУРНАЛ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ  
ч. 62 ----- ЛИСТОПАД - ГРУДЕНЬ 1982

Редакційна Колегія:  
пл. сен. Христя Базилевич  
пл. сен. Дарія Даревич  
пл. сен. Таня Онищук  
пл. сен. Іван Франів

Адміністратор:  
пл. сен. Денис Беднарський

Christine Bazylewych  
45 Oakmount Rd. Apt. 208  
Toronto, Ontario. M6P2M4  
Canada

Mr. Denys Bednarsky  
35 Marsac Place  
Newark, N.J. 07106  
USA

ЗМІСТ

Все є можливе, якщо ти дійсно стараєшся - І. Франів.....	I
Першого Листопада 1918 - Вуйко Іван.....	6
Схема Великої Гри З Нагоди Листопадового Зриву - Софія Качор.....	7
Шифри - Сестричка Люба.....	9
Стрілець Ладек зголошується до служби.....	10
Пам'яті Митрополита Андрея Шептицького - Леся Храпліва.....	14
Його вибрав Господь - Д. Горицвіт.....	15
Капці для св. о. Миколая - сестр. Таня Онищук.....	18
Як зробити сніжинку? - сестр. Одарка.....	22
Як підійти до новацтва з колядою? - Оксана Тарнавська.....	23
Сестричкам і братчикам під розвагу - сестр. Таня.....	24
З колядою - сестр. Одарка.....	25
Діва Марія - колядка.....	26
Спі Ісусику - колядка.....	27
В Вифлеємі Йнесь Марія - колядка.....	27
Золоте павутиння - Івга Шугай.....	28
Як зробити ланцюг на ялинку? - сестр. Одарка.....	29
З Новим Роком - Іван Франко.....	30
Дійди до правди.....	31
Поможіть зайчикові знайти безпечну стежку.....	32

Тираж: 300 примірників - Ціна цього числа 1.50 дол. + 0.50 пересилка.

Виключно для внутрішнього вжитку в Пласті. - Всі права застережені.

V.O.R. - Journal for "Plast" Leaders of Children's Division"  
Published by Supreme Plast Executive

ришем. Як почався навчальний рік то він вставав раненько і біг до школи, щоб грати ще з кількома хлопцями. баскетбол.

В тому році Тері був вже одним з кращих змагунів.

В 12-ій класі він здобув нагороду спортсмена року. Він не лише грав добре баскетбол, він також був дуже добрим змагуном копаного м'яча, ракбі і ще в молодших класах вправляв марафонський біг.

Середню школу він закінчив з найкращою оцінкою. Після того вступив до університету в Британській Колюмбії і там відразу почав грати в університетській дружині.

Одного дня Тері відчув, що його болить коліно, але подумав, що то мабуть від вправ спорту і не йшов до лікаря аж поки не закінчився сезон баскетболу. За той час його коліно боліло все більше, так що він не міг ходити. Лікар післав його до шпиталю, бо бачив що з коліном є серйозна справа. В шпиталі робили різні аналізи і як встановили яка хвороба коліна, тоді лікар пішов до кімнати де лежав Тері.

В тому часі в кімнаті були батьки Тері, брати і сестра. Також була головна медсестра. Лікар відразу сказав, що з коліном є погано, що то є рак і треба ногу втяті, і після того треба брати такі ліки від яких випаде з голови волося.

Ці слова лікаря приголомшили Тері, всі в кімнаті плакали разом з Тері. По кількох хвилинах медсестра повтирала свої сльози, підійшла до Тері і каже: новини погані, але ти маєш вибір - почуватися нещасливим, або боротися. Багато людей, які живуть з одною ногою нормально і навіть беруть участь в спорті.

Тері відразу почав думати позитивно, тої ночі зродилася в його голові ідея, що він буде бігти на одній нозі через цілу Канаду. Як він згадує пізніше, що то була фантазія, бо він навіть не знав чи взагалі зможе ходити.

Ногу відтяли 6 інчів вище коліна і кілька тижнів по операції Тері дістав штучну ногу. Спочатку він не міг ходити навіть при помочі двох палиць, але він часто вправляв і призичайвся до штучної ноги.

Після того він мусів йти до клініки на лікування, щоб рак не поширився на інші частини тіла. Від тих медикаментів він згубив волося, він то відчув більше як втрату ноги. Скорі після того купив собі перуку і мало хто знати що то не його волося.

В клініці Тері бачив багато тяжко хворих людей, які терпіли більше як він, бо Тері був відносно здоровий і більше щасливий. Тому почувався, що він повинен цим людям помогти і тим що прийдуть пізніше до клініки.

Він вірив в досліди над хворобою рака, що винайдуть ліки які допоможуть хворим людям.

У Ванкувері була дружина бескетболу, що грала на кріслах з колесами і вона запросила Тері, щоб він грав в їх дружині. Тері ще був на лікуванні і був дуже блідий, виснажений, мав 19 років а виглядав на 15 років. Спочатку не міг кинути м'яча високо, але після завзятої вправи став добрым грачом дружини на кріслах з колесами. Він був вибраний до першої дружини зірок ліги.

Тері з кожним днем набирав сили, його м'язи збільшувалися і знова поросло на голові волося. Спочатку він вправляв на кріслі з колесами їздив далеко в гори, а потім почав бігати. Перший день біг пів мілі і був дуже виснажений, потім з кожним днем біг на довшу віддаль. Він приготовлявся до бігу через цілу Канаду, але нікому того не говорив. Сказав тоді своїй мамі як почувався досить сильний.

Після того він ще більше вправляв, бігав по 10 миль денно. Штучна нога натискала йому те місце де була втята нога і часом текла кров. Його боліла також друга здорова нога, але він старався не думати про біль і бігав кожного дня, без уваги на те чи було дуже гарячо, чи падав дощ або сніг.

Тері за час підготовки пробіг понад 3000 миль /около 5 000 кілометрів/, а запланований біг від Атлантичського до Тихого Океану є 5 300 миль /близько 8 530 кілометрів/. Тері хотів доказати, що він не є інвалід і віддалі подолає. Також хотів, щоб люди складали гроші на досліди поборення рака. Він хотів, щоб люди зложили 22 міліони доларів, що припадає одного долара на особу від кожного канадця. Він називав свій біг "Маратон Надії".

Маратонський біг Тері почав 12 квітня 1980 р. з Ньюфаундленд, де він замочив штучну ногу в океані. Він плянував бігти 30-40 миль денно і добігти до Ванкуверу, до Тихого океану приблизно за 6 місяців.

Біг був тяжкий, часто були дні мокрі і холодні, треба було бігти догори, а ще гірше бігти згори. Штучна нога зломалася і треба було змінити на іншу, яка не була така добра як перша. Були дні, що він почувався хворий, а одного дня йому в очах двоїлося і голова крутилася так що він думав що довго бігти не зможе, що йому скоро буде кінець.

Однака він не здавався і біг даліше. Його підбадьорувало та-кож то, що з кожним днем його біг був більше знаний, бо про нього передавали в пресі і телевізії. В містах вітали його майори міст, в Отаві прем'єр Канади і тисячі людей по дорогах і містах його широко вітали. Також приїжджали його батьки, а разом з тим люди давали гроші і фонд на дослідження рака збільшувався. То все додавало йому більше сили і охоти до бігу.

Коли Тері пробіг понад 3 330 миль він почав кашляти і відчув сильний біль в грудях, він думав, що то пройде і біг даліше. По обох боках дороги стояло багато людей, які підбадьорували його, щоб він біг даліше, що він добіжить до кінця.

Ті звуки гомоніли в його вухах і він біг даліше, але йому насувалося питання: Невже ж це моя остання миля?

Біль у грудях не уступав, йому бракувало повітря і він не міг вже більше бігти, бо не міг дихати. Він став і попросив свого товариша, який цілий час їхав і був близько нього, щоб відвіз його до лікаря. Лікар завіз його до шпиталю і там знайшли, що рак заатакував його легені.

Там закінчився його біг. За ним приїхали його батьки і останніх 2 000 миль, які так дуже хотів перебігти він летів літаком додому.

Тері не міг вже більше бігти і не міг зібрати 22 міліони дол., він навіть не зібрав 2 міліони. Але він запалив той вогонь і його ідею піддержували тисячі людей.

Радіо-висильна Канади і телевізія присвятили один вечір для збірки грошей на дослідження рака, тобто продовження Марафону Надії, який не міг докінчити Тері. Того вечора Фонд "Тері" збільшився

до десять і пів міліона доларів. Після того по цілій Канаді, головно молодь влаштовують біги з нагоди річниць які започаткував Тері і вже в 1980 році зібрано понад 23 міліони доларів, на досліди поборення рака. Більше як Тері мріяв.

Тері даліше був на лікуванні в шпиталі і вдома. Він говорив: в цій ситуації в якій я тепер знаходжуся я мігби бути в депресії і почуватися дуже нещасливим, але я мушу мати надію. Навіть якщо є в Божих плянах що я мушу скоро вмерти, то якщо є небо то я нічого не страчу.

Тері не міг бути вилікуваний, але він за короткий час своєго життя зробив багато більше добра як багато людей що живуть до пізної старости.

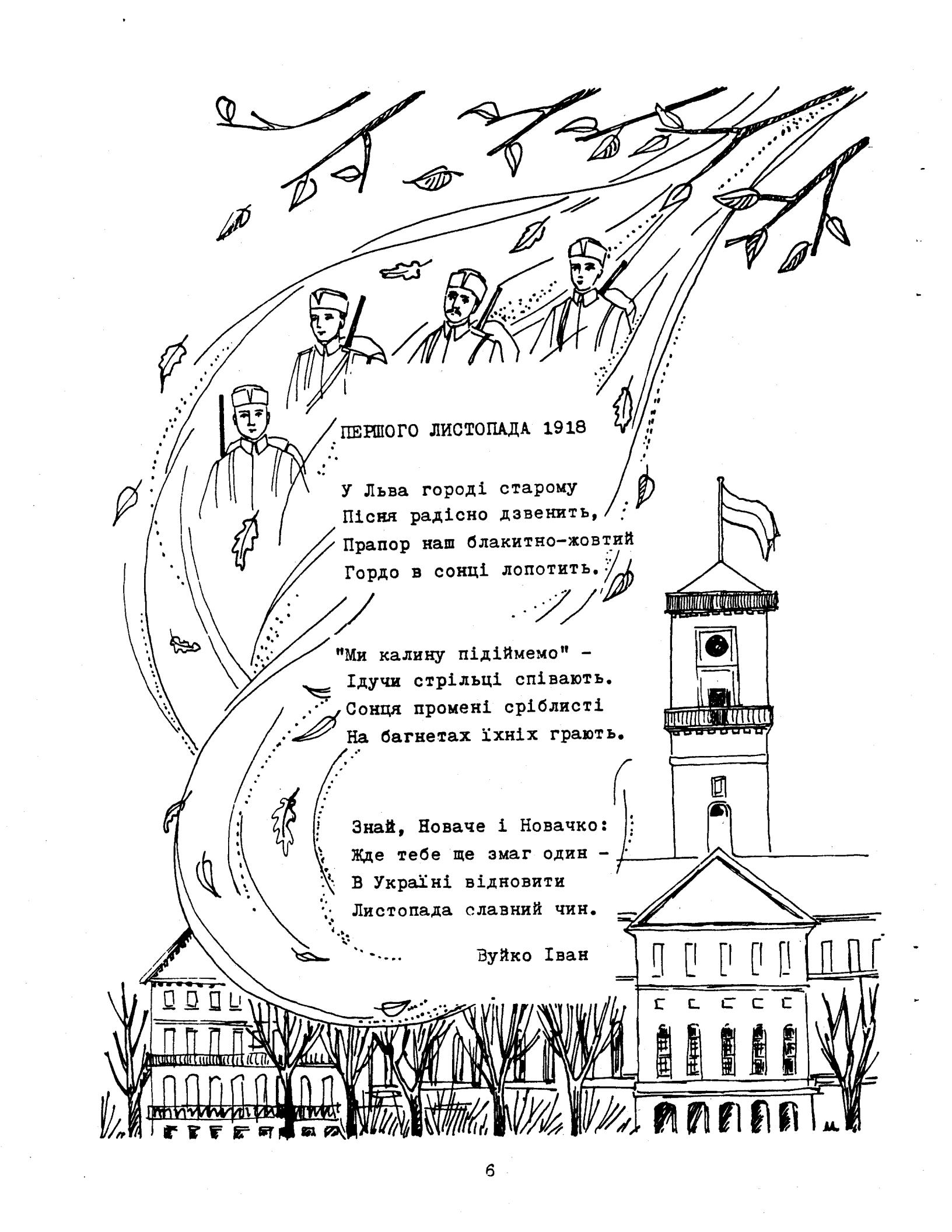
За його посвяту, а передусім за його сильну волю, що він заохотив так багато людей для роблення добра іншим він став героєм Канади. Після того як він не міг вже більше бігти до нього приходили численні привіти від людей на високих становищах. Він одержав найвище відзначення провінції Британської Колюмбії. Також відзначення Ордер оф Канада, яке вручив Йому Говернор Дженерал Ед Шраср і тисячі поздоровлень і побажань з Канади і інших країн. Тері ніколи не думав, що він стане героєм країни. Він лише хотів допомогти хворим людям, а передусім як він сказав: Я лише хотів доказати людям, що все є можливе, якщо ти пробуєш і що мрії сповнюються, якщо люди пробують.

Це є правдива історія і надається більше для юнацтва. Вона також може бути використана в коротшій і більше казковій формі для новацтва.

Братчик І.Ф.

#### С К О Р О М О В К И

1. Стукотить, гуркотить, комар з дуба летить.
2. На дворі трава, на траві дрова!
3. Ти малий, скажи малому,  
Хай малий малому скаже,  
Хай малий теля прив'яже.



ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА 1918

У Льва городі старому  
Пісня радісно дзвенить,  
Пропор наш блакитно-жовтий  
Гордо в сонці лопотить.

"Ми калину підіймемо" -  
Ідучи стрільці співають.  
Сонця промені сріблисті  
На багнетах їхніх грають.

Знай, Новаче і Новачко:  
Жде тебе ще змаг один -  
В Україні відновити  
Листопада славний чин.

Вуйко Іван

Ст.пл. Софія Качор  
Гніздова, Вінніпег,  
Канада.

СХЕМА ВЕЛИКОЇ ГРИ З НАГОДИ  
ЛІСТОПАДОВОГО ЗРИВУ.

- ПРИЛАДДЯ:
- карта міста "Львова" дляожної групи новачок
  - папір на листи /листи дляожної групи/
  - синьо-жовті стрічки
  - олівець
  - нагороди за перше місце: імітовані відзнаки УСС-ів /синьо-жовта лента зложена чи зшита в формі квітки/.

ПІДГОТОВКА:

1. Поділити гніздо на кілька груп по 5-6 осіб в одній групі.
2. Кожній групі дати карту міста "Львова".
3. В кожній групі вибрати провідника і розподілити працю так, щоб кожна новачка брала участь. Напримір:
  - одна новачка зазначує дорогу на карті
  - одна іде по листи /мала новачка котра не вміє читати/
  - одна читає всі листи
  - одна пише завдання
  - одна повертає завдання і т.п.
4. На столі лежать понумеровані листи дляожної групи /всі з тим самим змістом/ в яких написані завдання .
5. На карті - вулиці міста "Львова" /можна вживати приблизний план міста, або вулиці намалювати з уяви/
  - посередині ратуш
  - в різних частинах міста інші важливі будинки, приміром залізниця, пошта, поліція

- в кутку мапи зазначено:
    - ратуш
    - пошта
    - поліція іт.д.
  - зазначити початок гри
  - деякі вулиці замкнені - зазначити червоною краскою
- Гра полягає на тому: хто найскоріше вивісить прапор на Львівському ратуші. Гра базована на грі "Лябірінт".

#### ПРАВИЛА ГРИ:

1. Гру треба почати від пункту зазначеного на карті:  
початок
2. Рисуючи шлях до ратуша, не можна перекреслювати ліній, зокрема червоних.
3. Точно придержуватися інструкцій поданих в листі.
4. Не можна дальнє поступати не виконавши завдань в листі.
5. Завдання дати сестричці до провірки.

#### ЛИСТИ З ІНСТРУКЦІЯМИ:

1. Зайдіть перше до будинку поліції і там відберіть дальші накази.
2. Відповідайте на слідуючі питання:
  - a/ що треба зробити в разі пожежі?
  - b/ в разі якогось випадку, до кого і на яке число дзвонити

Зробивши це, покажіть сестричці і відберіть дальші накази.
3. Тепер треба здобути залізничну станцію.
4. Через які міста переїзджає залізниця?

ВИІК	-	_____
ВЫЛІВ	-	_____
САДЕО	-	_____
ТОПАЛВА	-	_____
КІВРАХ	-	_____

5. Займіть головну пошту і відберіть дальші накази.
6. Напишіть поправною українською мовою листа до вашої сестрички в якому ви описуєте, що вас найбільше цікавить /не менше як три речення/.
7. Вирушайте швидко до міського ратуша і вивісіть український прапор.

Листи мусуть бути написані в тільки копіях, скільки в груп новачок, щоб кожна група мала один комплект листів.

Завдання, можна видумати інакші відповідні до знання новачок /Подаю з помилками, як написані/.

Сестричко Марта,

Ми всі дуже любимо теренові гри, які ми тепер маємо.

Ми любимо теренові гри, бо вони дуже цікаві.

Дорога Сестричко.

Нас дуже цікавить ця гра. Справді ми ніколи не мали такої де ми тільки мусили сидіти. Хто її видумав?

- Ліда, Галина, Христя, Марійка, Ганна, Оксана

Дорога Сестричко.

Ми дуже любимо бавитися гри. Прошу нам показувати більше гор. А це ми дуже вас просемо.

- Ліда, Ляриса, Галя, Марта, Ірка і Алянна.



### ШИФРИ

Один з найцікавіших засобів плекання мови,- це шифр (таємниче письмо). Новачки люблять таємниці і вони радо будуть писати зашифровані листи, накази і повідомлення. Кожний рій може придумати шифр для вживання своїх членів і переписуватися ним під час табору. Новачки на-певне придумають різні нагоди для вживання шифру і будуть завзято його зберігати, щоб ніхто його не розгадав. Для молодших новачок слід вибирати леглі шифри, а для старших складніші. Сестричка повинна розповісти новачкам дещо про шифри, допомогти їм вибрати відповідний шифр для їхнього роя, тоді заохочувати їх писати коротенькі листи правильною мовою, без помилок. У книжці Лесі Храпливої "Козак-Невмірака" знайдете цікавий приклад зашифрованого наказу. Прочитайте і розповідайте про це Вашим новачкам! У наступних двох книжках знайдете багато ідей, які треба заздалегідь опрацювати по-українському:

## СТРІЛЕЦЬ ЛАДЕК ЗГОЛОШУЄТЬСЯ ДО СЛУЖБИ

- Дядечку, розкажіть нам щонебудь! - просили діти.

- Добре, діти, розкажу, але спершу мусите мені сказати, який завтра день. Діти подивилися на дядечка й задумалися.

- А я знаю, знаю! - заплескала в долоні Ганнуся. -

Завтра четвер.

- Добре Ганнусю, але що то за день?

- Дядечку, я знаю! - крикнув Юрчик, що вже ходив до школи. Завтра Перше Листопада! Того дня 1918-го року українське військо зайняло Львів. Ми, новаки, будемо завтра в пластовій домівці відзначати Листопадові Роковини. Я буду говорити вірша про наших стрільців.

- А я дядечку, також піду на свято, - похвалився Славчик. Я маю шаблю і також буду українським вояком.

- І я буду і я - цокотіла Ганнуся. Славчик заперечливо покрутів головою. - Ти дівчина, а дівчата не носять шабель.

- Чому ні? Я буду також мати шаблю, і рушницю, і танка, і літака. Матуся розповідала мені, що в нашому війську були дівчата.

- Так, так, діти, були й дівчата. Але не сперечайтесь! - втихомирював дядько. Краще послухайте про хлопчика, що був такий малий, як ви, а вже служив Україні. І дядько почав розказувати:

- Було це влітку 1918-го року. Я мешкав тоді у Львові. Якраз мене звільнили з військової лікарні, де я лікував свої рани з війни. День був гарний, гріло сонечко, і я пішов за місто, на гору Високий Замок де стояв колись княжий терем. А ви вже знаєте, що король Данило заснував Львів, для свого сина Льва. Львів став гарним містом і столицею Західної України. Я сів на траву й почав читати книжку. Нараз недалеко почув чиєсь кроки. Я підняв голову і побачив малого хлопця в шапці, брудній сороччині та подертих штанцях. Личко мав замурзане, але рум'яне. От такий собі вуличник, львівський "батярик"...

- Ти що тут робиш? - питаю Його. - Нічого! - знизав раменами. Бавлюся. Він мені сподобався і я покликав Його до себе. Підійшов трохи несміливо і став переді мною.

- Як називаєшся хлопче? Я? Ладек.

- Ага, Володимир, Володько - поправив я Його.

- Ні, Ладек! сказав рішучо.

- Добре, Ладку - погодився я - А де ж ти проживаєш?

- Ніде! - Володько подивився на мене якось дивно.

Мене здивувала відповідь хлопця і я почав розпитувати Його докладніше. Володько був сирота, батьків він не пам'ятав. Жив у якоїсь своячки але тільки взимі. Навесні і влітку буяв мов вільний птах. Раз трапилось, що взяли Його до захисту, але Володько скоро втік. - Там мене силували говорити польською мовою - пояснив він.

- А хто ж ти? - цікаво запитав я.

- Я українець! була горда відповідь.

Пізніше я дізнявся, що Володько заходив до одного старого вчителя-українця, той давав Йому одежду, істи і навчив Його читати.

Від того дня ми з Володькою зробилися приятелями. Я вигрівав на сонці свої шрами по ранах, а Володько сидів коло мене. Він дуже любив слухати, як я вголос читаю. Але був дуже непосидючий: часами скрипав і мов м'яч, котився з горба вниз. Опісля вертався всміхнений, втомлений, а часом і скривавлений. Деколи не являвся кілька днів, і я ніколи не міг довідатися куди він ходить.

Минуло літо. Я вже не ходив за місто і тому не бачив "Ладека". Кілька разів зустрів Його в місті, як продавав часописи. Кивав мені головою, як старому знайомому, і гнався далі.

Прийшла осінь. Я видужав і вступив до війська, та вже не до чужого, австрійського, а до рідного, українського, що почало тоді творитися. Першого Листопада ми, українські вояки перебрали владу у Львові, але зараз почалася війна з поляками, які виступили проти нас.

Військова частина, до якої я належав, обороняла один великий будинок навпроти парку. Поляки наступали. Нас було

небагато, але ми завзято відбивалися. Ми не мали зв'язку з іншими частинами. Вороги засіли навколо й не перепускали нікого. Всі мої стрільці, яких я посылав до інших наших частин, пропали або були ранені. А ворог насідав... У нас уже було мало набоїв до рушниць.

Я стояв біля вікна й стежив за ворогом. За кожним кущом парку чаївся ворожий вояк. Щось ворухнулося за грубим каштаном, і я націлився, щоб стрелити. Та рука опустилася... То не був ворог. Якась мала постать відірвалася від стовбура й бігла просто до нас. Кулі, мов оси, забриніли довкруги. Але ще мить, і малий чоловічок був за однією з колон, що підпирали наш будинок.

Передімною стояв "Ладек", так само обіданий, як раніше, замурзаний, але всміхнений. Малий носик почервонів, мов карина, а на голові сиділа велика вояцька шапка, що спадала аж на вуха.

- Бійся Бога, хлопче, ти чому не сидиш дома? - крикнув я.- Хочеш, щоб тебе вбили?

Володько стояв на струнко, прикладав до шапки три пальці і проказав:

- Пане чотарю, стрілець Ладек зголошується до служби! Стрільці зареготалися. Та я не сміявся. Я зрозумів, що той хлопчина справді вважає себе за вояка. Чи ж не пройшов він відважно бойову лінію? Я нашивдку склав записку до нашої команди про те, що маємо обмаль набоїв.

- Слухай, Ладеку! - кажу Володькові. Чи не пішов би ти з цим листом до Народного Дому?

Володько виструнчився, взяв від мене листа і сказав:

- Наказ, пане чотарю! Уже хотів відходити, але чогось зам'явся. - Може боїшся, Ладеку? - запитав я . Ні, пане чотарю, але я хотів просити... Я хотівби мати отакого тризубчика!.. і показав на мою шапку.

Мовчки зняв я з шапки тризуба і причепив його до Володькової блузи. Опісля поцілував його личко, порадив добре оберігатися, і він побіг. Мов миша, просмікнувся попід мур і зник...

Минали довгі години. Допомоги не було. Я вже думав, що бідний Володько загинув або попався в руки ворогів. Та незабаром прийшла підмога й набої. Ми відбили ворога. Потім мені розповідали, що до Народного Дому прибіг поранений хлопчина і добивався до команди. Кричав, що в будинку, який ми обороняли, негайно потребують набоїв. Показував на тризуб на блузі, як на доказ, що він - вояк. Так малий "Ладек" урятував нас своєю відвагою й проворністю.

- А що сталося з Володьком? - поспипалися дитячі питання.

- Володька від того часу я не бачив і думав, що вже ніколи не побачу. - Чи Йому трапилося щось погане? - злякалась Ганнуся.

Юрко й Славко теж посумніли.

- Володько вилікувався з рані, пережив війну, а потім, як виріс, записався до таємної Української Військової Організації, що по війні боролася з ворогами України. Його скопили й посадили в тюрму. Але почалася друга світова війна, і Володько вирвався на волю. Він ще міцніше любив свій рідний край, ще дужче бажав Йому служити. Бойова вдача не дозволила Йому сидіти без діла. Він пішов до Української Повстанської Армії, воював з ворогами України, а потім прорвався з відділом повстанців до Німеччини. Тепер проживає в нашому місті.

- В нашому місті! - скрикнули разом діти. І Його можна побачити?

- Як хочете, я завтра запрошу Його до нас. Він сам вам розкаже, як прокрадався вулицями Львова під дощем куль з моєю запискою.

- Запросіть, запросіть Його, дядечку! - загомоніли діти, а мала Ганнуся з радості аж заплескала в долоні. Вона обняла дядечка своїми рученятами й широ поцілувала.



## ПАМ'ЯТІ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО



Було недавно, княжив князь  
У нашій Україні,  
Де колосилися жита,  
Шуміли ріки сині.

Чужих земель не воював  
Залізними полками;  
Без зброї, в мирі панував  
Над людськими серцями.

З Його палати на горі  
При храмі там, у Львові,  
Лунало грімко у всі дні  
Його владиче слово.

Він звідтіля благословив  
Старечою рукою  
Усіх, хто правду полюбив,  
За правду йшов до бою.

Він звідтіля не побоявсь  
Картати злих тиранів:  
Відважно правду йм казав  
Про їх діла погані.

А людям Він добро чинив  
По цілій Україні,  
І в Бога Ім діждать молив  
Ще крашої хвилини.

Лічниці хворим будував,  
А дітям гарні школи.  
Хто в Нього помочі благав -  
Не відмовляв ніколи.

А хто вже добрий був маляр  
Або співець великий,  
Той певно ласку - поміч мав  
У доброго Владики.

І де Бескид Високий став -  
Карпатські наші гори,  
Митрополит подарував  
Для новаків табори.

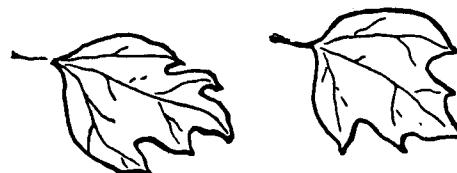
Аж ось прийшла нам звістка зла,  
Сум принесла великий:  
У Львові княжому нема  
Вже нашого Владики.

І не дзвонитимуть Йому  
Вкраїнські дзвони слави,  
Не зложать квітів на трону  
Стрункі пластові лави.

І наших жалібних пісень  
Владика не почусє,  
А в Україні ніч і день  
Червоний кат лютус!

Та хоч в палаті не прийме  
Вже пластунів Владика,  
В серцях новацьких хай живе  
Його любов велика!

Л. Храплива



Д. Горицвіт

НОГО ВИБРАВ ГОСПОДЬ')

1.

Палата графів Шептицьких куталась уже темрявою, тільки в вікнах графині було ще світло. Пані Шептицька сиділа біля стола й дрібним письмом заповнювала білі листки паперу.

... Який незвичайний і який прекрасний день був сьогодні в нашему домі! Вже другий з моїх синів прийняв Святе Причастя. Тим разом це був наш Роман... Ще й тепер, пишучи ці рядки, не можу опанувати зворушення, що огортало мене цілий день від ранку... Перед тим, поки ми пішли до церкви, я взяла його до себе і запитала ще раз:

— Ти знаєш, дитинко, що сьогодні до твого серця завітас сам Ісус Христос, Наш Спаситель?

— Я знаю, — відповів він і подивився на мене своїми очима, що своєю прозорістю нагадали мені чисту джерельну воду.

Я перехристила його і ще раз просила Пресвяту Матір, щоб мала його в Своїй опіці. Незадовго я переконалась, що моя молитва була вислухана. Бо коли хто може втілювати ангела в повному блиску непорочності й святості, так це хлоп'я Роман. Кожний, хто бачив його, як він сьогодні приступав до Господньої трапези, мусів мати таке саме враження. Стільки неземного виразу й осяйної радости мало його хлоп'яче личко! Так можуть виглядати тільки ті вибрани, що їх серце горить все-окоплюючою любов'ю до Бога... Сльози безупинно підступали мені до очей.

Я молилася і благала Спасителя, щоб простив мені ці сльози, сльози слабосилої матері, яка не може визволитись від своїх земних почувань... Бо я чую виразно, Господи наш, що Ти хочеш мати цю дитину Своєю. Хоч ще багато років ділить нас від того часу, коли він піде за Твоїм покликом, я знаю, що це станеться неминуче.

Сьогодні пополудні, коли я осталась у вітальні сама з Романом, несподівано для себе самої я запитала його:

— Чим ти хотів би колись бути, сину?

— Священиком, — відповів він без надуми.

— Священиком? Чому саме священиком хотів би ти бути?

— Щоб служити Ісусові, — сказав Роман з повагою, яка дивно контрастувала з його молоденьким віком.

Я не продовжувала розмови. Перед вечором я переповіла все Ясеві') і запитала його, що він думас про те. Ясь сказав:

— Ми повинні дякувати Богові за те, що дав нам добрих дітей. Але на тому, що сказав Роман, не можна ще будувати ніяких висновків. Погляди й замилування дітей змінюються кожної хвилини...

2.

Сонце давно вже звернуло з полудня. В великому домі Шептицьких у Прилбичах була тиша. Граф Шептицький ніколи не затримувався довго в пору жнів, синів також не було.

Графиня була сама в своїх кімнатах. Її обличчя мало зосереджений і разом з тим повний спокою вираз, як у людини, що молиться або вслушується в тони якоїсь далекої, позасвітньої музики. Завжди вразлива до всього, що прекрасне, тим

разом вона навіть не помічала, що крізь відкриті вікна вливався аромат розквітлих лілей, помішаний із запахом спілого збіжжя з недалеких ланів. Вона похилилася над свіжкою, ще не початою карткою і писала:

Липень 1888 р.

Який незвичайний і повний непередбачених подій був цей рік! Ще несповна два місяці тому був з нами наш Роман, сьогодні його вже нема... Сталося те, що мусіло статися... Треба було довгих років, щоб ми зрозуміли шляхи, якими нас веде Премудрість Божа... Неймовірно короткий був останній Романів тиждень з нами, бо тільки тиждень залишився він дома після приїзду із студій... Тим разом ми не заперечували. Ми дали свою згоду на те, щоб він змінив обряд і вступив до монастиря Отців Василіян. Бо чи ж можна було спротивитися його зрілому рішенню, до якого він ішов крок за кроком все своє життя?...

У неділю, 2 травня, ми попрощали його. Дивно святковий був виїзд! Бранці перед п'ятою годиною ми всі стали навколошки перед мощами, що іх Роман привіз із Риму і наче в вітарику примістив поруч моого ліжка. Я проказала голосно „Царю Небесний” і „Под Твою Милост”. Після молитви ми підвелись мовчки з колін. У цілому домі була повна тиша. Ніхто нічого не говорив. На подвір'ї вже чекали люди. Роман кожному подав руку. Кожний її поцілував. Я перехристилася аж у брамі. В останній хвилині і Ясь рішився, що поїде з нами, за що я особливо дякувала Божому Провидінню...

А Роман?.. Він був такий, яким я пам'ятаю його два чи три рази з дитячих років, коли діставав давно бажані подарунки. Ціла його істота сияла радістю й щастям.

О год. 11-ій ми приїхали на місце. Манастир Отців Василіян у Доброму положений у мальовничому місці і, як усі монастирі, оточений атмосферою молитовності, спокою й краси. Ми розсталися, і за весь день нашого побуту там ми вже не бачилися з Романом. Пополудні, перед нашим від'їздом, він вийшов ще раз до нас, щасливий, усміхнений. Ми обнялися на прощання, і повозка рушила...

Ми ще довго бачили Романа, як стояв у брамі й дивився вслід за нами, аж поки на закруті не втратили його з очей.

Розлука була важка, особливо для мене. Ясь прийняв усе з християнською мужністю. Він завжди повторював, що цілим серцем віддає його Богові, бо ми не варті такої дитини... Кожний з нас по-своєму зложив свою жертву. Думаю, що Ісус прийняв Й.

\*\*

До кінця життя не забуду акту облечин Романа. Дня 1 липня ми були вже там. Свято почалося о 9-ій год. Я мала ще час приступити до Св. Причастя. Романа я бачила тільки коротку хвилину. Він поклався з розложеними навхрест руками перед головним престолом. Почалися молитви. Священик обтяв йому по жмутку волосся навхрест, на вершику голови, над чолом і по боках, відмовив молитви, і ми почули слова: „Постригається раб Божий Андрей, Во ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Амінь!”

Тоді підійшов о. ігумен і передав йому рясу та монаший каптур. Роман пішов до захристії і незабаром вернувся вже переодягнений. Молився деякий час, потім, як ми відійшли від престолу, відійшов і він. Опісля я бачила його вже в дальматиці з кадильницею в руці, як виходив до співаної Служби Божої. Сама не знаю й висловити не вмію, що я тоді переживала. Знаю, що слізозаливали мені обличчя. Я дякувала Всешиньому за цю особливу ласку. А він, моя дитина, мій Роман, видається мені ангелом. З обличчям, уже без вусів, виглядав, наче 16-літній юнак, при тому поважний і такий одуховлений! Коли я бачила його під час освячення Найсвятіших Тайн, як він ішов з кадильницею, і клуби диму, наче муром відгородили від мене цілу його постать у білій дальматиці, я відчула більше ніж колинебудь перед тим, що ця дитина не була моя, не с моєю, і я тільки віддала Богові те, що Боже...

Пополудні ми виїхали звідти, і так покінчився цей день, такий особливий і вийнятково гарний...

...Про брата Андрея писала я... Брат Андрей! Бо й справді нашого Романа вже нема... Його вибрав Господь.

<sup>1)</sup> Основою для цього нарису послужив матеріал з листів графині Шептицької, матері митрополита Андрея.

<sup>2)</sup> Ясь — Іван Шептицький, батько митрополита.



Монастир Отців Василіян

### РОЗГАДАЙТЕ

Білі гуси летіли.  
Відпочити скотіли.  
Сіли гуси на став.-  
Білим - білим він став.  
Сіли гуси на луг -

Забіліло навколо.  
Залетіли на подвір'я.  
Натрусили всюди пір'я.  
Вийшов Петрик на поріг,  
Взяв те пір'я, а то .....

/сніг/

Сестричка Таня Онищук

КАПЦІ ДЛЯ СВЯТОГО МИКОЛАЯ

Маленьке янголятко жило в небі.

Там йому було дуже весело. Воно скакало з хмарки на хмарку, спускалося вниз соняшним промінням і бігало під небесним дощем.

А коли ставало холодно, воно ловило сніжинки і робило з них бліскучі ланцюги.

Взагалі воно було дуже щасливе!

Янголятко дуже любило зиму.

В цей час в небі все мінялося. Починався рух і метушня.

Всі старші янголи бігали, щось носили, складали.

Великі небесні робітні відкривалися, і там всі завзято працювали.

Так! Наблизався час коли святий отець Миколай загостить до всіх лемних дітей з дарунками.

І наблизався час коли св.Отець вибиратиме найкращих янголів, щоби з ним зійшли з неба і помагали дітей обдаровувати дарунками.

В небі аж кипіло.

Всі янголи старалися бути найкращими і зробити якнайбільше, щоб св. Миколай їх вибрав.

І маленьке янголятко теж старалося.

Воно знало, що св. Миколай його десь аж за кілька років може вибрати, бо воно ще маленьке.

Але воно мало добре серце і дуже хотіло всім помагати.

Бувало, піде до фабрики, де виробляють смачні шоколядки і різні цукерки завинені в срібних папірчиках.

Стане біля казана розтопленої шоколядди і починає мішати.

Та раптом всі янголи довкола обприскані шоколяддою, мале янголятко ціле бронзове, і навіть головний янгол-кухар має шоколядову плямку на фартуху.



Всі янголи випихають маленького з фабрики: "Краще Йди помагати в друкарні".

Піде маленьке янголятко до друкарні, де друкують різні книжечки з барвистими малюнками.

Навіть самі янголи з захопленням читають ці книжки.

Стане янголятко помагати при машині що зшивав сторінки книжок.

І раптом появляються книжки з помішаними сторінками, з малюнками оберненими до гори ногами і з плямками чорнила на обкладинках.

"Нам більше помочі не треба" - випрошують Його.

"Іди помагай у фабриці іграшок".

Та коли янголятко помагає у фабриці іграшок, дивні випадки трапляються.

Пожежне авто чомусь на синьо помальоване, ляля синьоока має тільки одне око, а ведмедик волохатий загубив свій кожушок.

І з фабрики іграшок Його випрошують.

Бідне янголятко, воно так хотіло помагати, а Його завжди посилали в інше місце, і завжди сварили за якісь випадки.

І так одного дня маленьке янголятко сиділо під хмаринкою і плакало.

В цей час відчинилася золота брама і вийшов св. Миколай.

Янголятко дуже любило св. Миколая.

Він все мав ласкаве слово для кожного янгола, всіх пильнував, всім помагав.

Маленьке янголятко завжди гладив по головці і поправляв Йому авреолю.

"Так, св. Миколай дуже добрій," думало маленьке янголятко.

"Він про всіх дбає, дарунки всім роздає".

Янголятка серце так наповнилося любов'ю до св. Миколая, що воно хотіло Йому щось присмного зробити, щось чудового, щось надзвичайного.

Але що?

Янголятко завзято думало і бачило з-під хмарки як св. Миколай переходив в ясних Епископських ризах, з мітром на голові, і жезлом в руці.

А тому, що воно було сховане під низенькою хмаркою, маленьке янголятко бачило Миколаєві черевики. Вони були такі старі /Чм понад 600 років/ і такі тонені, що святому Миколаєві напевно було холодно в ноги.

Шкода зробилося янголяткові.

І в ту ж мить, воно придумало таку мудру річ, що аж саме здивувалося.

Воно зробить св. Миколаєві щось чудового, щось надзвичайного.

І зробить це само, без помочі старших янголів.

Схопилося маленьке янголятко, побігло далеко, далеко, за хмари за веселки.

Зернулося аж під вечір.

Воно несло щось завинене в своїй сорочинці, і не дозволяло ні кому зазирнути на свій клуночок.

Від того часу янголятко навіть не показувалося до фабрики солодощів, ні до друкарні, ні до фабрики іграшок.

Воно сиділо під хмаринкою, весело співало і щось робило, несподіванку для святого отця Миколая.

Настав день коли св. Миколай мав переглядати все що янголи зробили і вибирати найкращих янголів до подорожі на землю. Всі янголи поскладали свої солодощі, книжки, іграшки на полиці, а самі стали біля них. Маленьке янголятко стало при кінці з коробкою в руках.

"де ж ти був?" питались старші янголи. "Ми тебе вже цілий тиждень не бачили".

"Я зробив щось для св. о. Миколая" відповіло янголятко.

"Несподіванку!"

"А ну покажи, покажи", обступили маленького янгола.

Маленьке янголятко відчинило коробку.

Там лежали чудові м'ягенькі капці, а які барвисті, всі барви веселки на них мінялися і блистіли.

Янголи всі аж "Ах"-нули.

"Це я сам зробив", хвалилося янголятко."Сам наскубав нитки з веселки, і сам сплів капці".

"Як ти сплів?" гукнув один янгол.

"Хто тобі дозволив?" грізно запитав другий.

"Нитки з веселки - Тому вона наче зблідла. Ой буде тобі буде!" говорили всі. "Святий Миколай напевно покарає."

В ту хвилину ввійшов св. Миколай.

Маленьке янголятко не знало де заховатися.

Воно не хотіло жадної шкоди наробити, воно справді хотіло тільки добра а тепер ще покараютъ.

Маленьке янголятко почуло, що св. Миколай його кличе.

Може хоче сварити.

Підійшло воно до Святого.

Та ні, св. Миколай взяв коробку, витягнув капці і взув. Де Й хвалить, які вони теплі, які м'ягенькі, які гарні.

Янголятко не вірило вухам своїм.

Тоді св. Миколай взяв янголятко на коліна і сказав:

"Ти маленьке янголятко, показало цим дарунком своє добре серце і свою любов до мене. Тому я тебе візьму зі собою на землю.

Поможеш мені роздавати дітям дарунки!"

Маленьке янголятко з радості навіть не могло подякувати.

Воно сиділо в св. Миколая на колінах і до всіх весело усміхалося.

І тому, діти, коли ви між своїми дарунками знайдете іграшку похляпану шоколядою, або книжечку з оберненим образком, не журіться.

Це напевно зі св. Миколаєм загостило до вас і маленьке янголятко.

## ЯК ЗРОБИТИ СНІЖИНКУ?

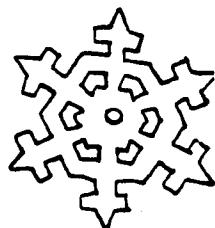
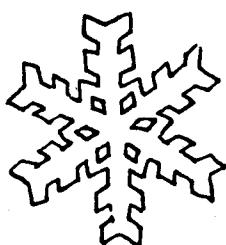
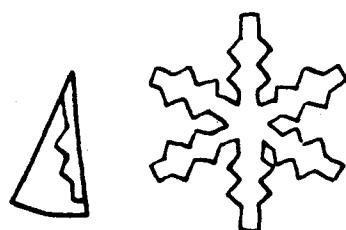
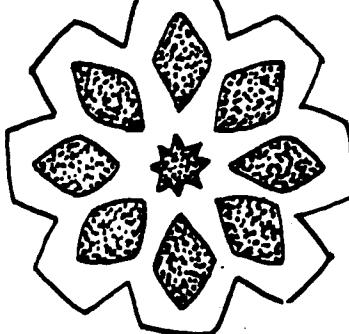
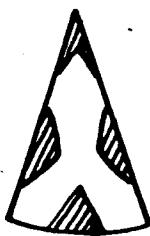
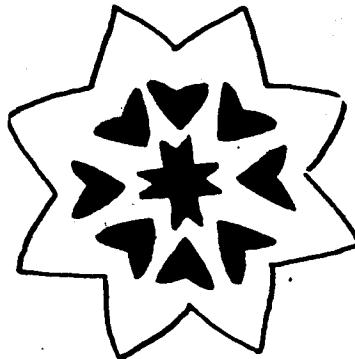
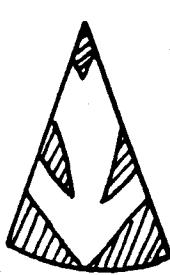
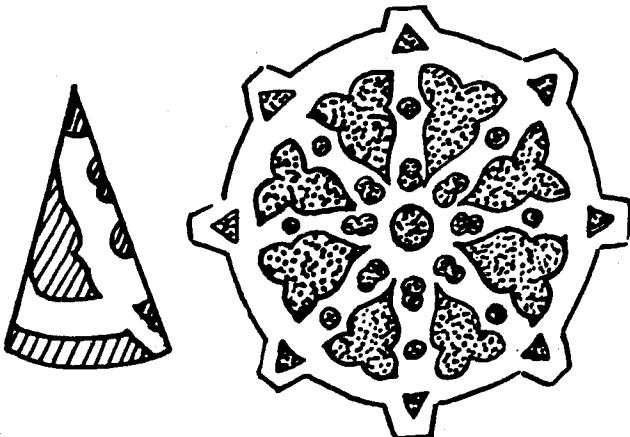
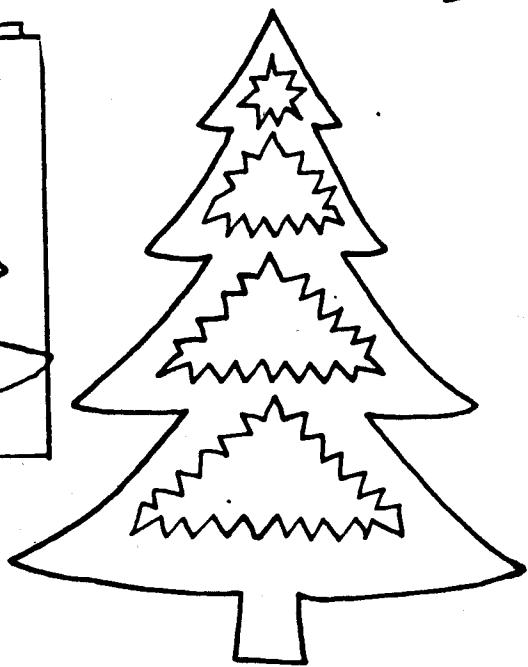
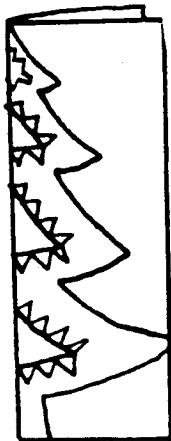
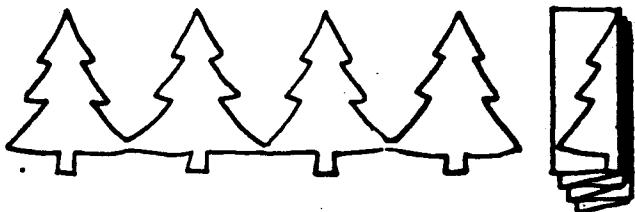
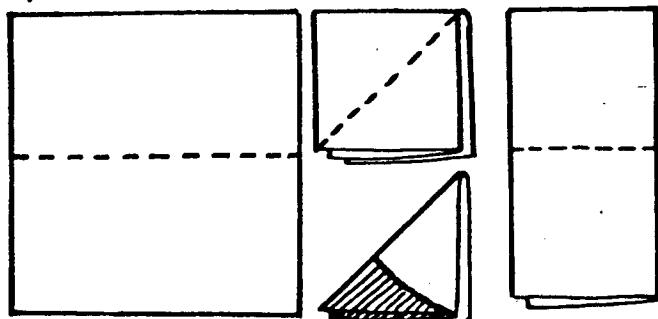
Потрібно: листового паперу, бібулки (білої або кольорової) і ножиць.

Починати з квадратової форми паперу і складати як показано. Спочатку спробувати вирізати такі сніжинки як тут нарисовано. Потім спробуйте створити свої власні взори. Комбінацій може бути безмежна кількість. Готовими сніжинками можна прикрасити вікно або наліпити на кольоровий папір та повісити як прикрасу.

### Як вирізати ялинку?

Потрібно паперу та ножичок. Папір може бути кольоровий для т. зв. конструкцій. Складати та вирізувати як показано.

Подала сестр. Одарка



ЯК ПІДІТИ ДО НОВАЦТВА З КОЛЯДОЮ ?

/ Плекання чару свята РІЗДВА ХРИСТОВОГО серед дітей /

Кожний з нас є наочним свідком, як в теперішньому часі свято Різдва Христового щораз то більше втрачає своє властиве значення, свій питомий зміст. Поважна частина нашого довкілля сприймає Різдво як "голідей" без глибшої застанови над глибиною змісту символіки його за українськими традиціями і ритуалами.

В чому проявляється тепер т.зв. "Крисмес спирит" - різдвяний настрій. Вже від кількох місяців наперед по крамницях рух - треба ж придбати подарунки для родини з нагоди Різдва. В кожному виставовому вікні побачите "Санта Клоса" у різних величинах і позах. Вже місяць перед Різдвом побачите освітлені ялинки у вікнах приватних домів. Вулиці прикрашені різними декораціями, які часто не мають нічого спільногого з Різдвом. І таким "спиритом" насичуються і наші діти.

Нашим обов'язком є допомогти батькам оберігати дітей від шкідливого впливу чужого довкілля. Прищіпімо дитині не підходом із самих тільки заперечуванням, заборонами, мовляв, - це все, що бачиш довкруги - погане, неправдиве, а наше українське добре, що треба так і так поводитися, сприймати життя. Уживаймо позитивного підходу - непомітно підсугаючи дитині це, що хочемо, щоб вона сприймала, легко, сприємливою формою, такою, що може заімпонувати і промовити до дитини сильніше, як те, що вона бачить довкруги. Щоб защепити в дитині правильне, глибше розуміння суті Різдва Христового, оповідання, спомини, ілюструючи це образками, піснями. Починаймо завчасу ще поки появиться "Санта Клос" в місті, заки пічнеться рух з дарунками. - Читаймо чи розповідаймо новацтву про народження Ісуса-Дитинки. Показуймо їм образочки, картини. Розмальовуймо з ними образочки, які зображують народження Христа. Словом старайтеся захопити цілу уяву дитини Дитятком Ісусом і тим спрямувати її розуміння цього свята у властивому релігійному напрямі.

Кожна дитина чекає нетерпеливо на свій день народження, бо знає що в той день одержить подарунки. Вплинимо на дитину так, щоб вона чекала і на день Різдва Христового у ще більше піднесеному настрої. Допоможімо їй зрозуміти, що ми радіємо в цей день не тому, що одержимо подарунки від батьків чи знайомих, але тому, що в цей день близько дві тисячі років тому, одержали ми від Бога найбільший і найкращий дарунок - Ісуса, який помер за нас, щоб забезпечити спасення усім людям.

І так, коли людина почувається щасливою, радіючи з цього великого дня народження Божого Сина, виявить свою радість піснями - колядами.

Дитина добре розуміє, коли їй скажемо, що "як ти чимось тішишся то хочеш свою радість поділитися з іншими. Коли зближається день



твого народження, ти говориш про це своїм приятелям, хочеш, щоб і вони раділи разом з тобою. Так само радіють люди народженням Ісуса, хочуть поділитися своєю радістю з іншими. Тому в нашому народі прийнявся звичай, що на Різдво ціла родина колядує разом, підкреслюючи тим, що це родинне свято.

У Свят-Вечір наші селяни не забували обдаровувати і тварин країним кормом. Вірили колись люди, що в цей Святий Вечір тварини розмовляють зі собою, радіючи увагою господарів до них."

У Свят-Вечір люди, в першу чергу молодь і діти збираються групами, щоб відвідати знайомих і незнайомих, колядуючи, бажаючи їм всього добра. Вони немов наслідують янголів, які звіщаючи пастухам про народження Ісуса прославляли Бога, співаючи радісних пісень.

Є в Україні звичай, що на Свят-Вечір після вечері діти відвідують своїх хресних батьків, несучи їм страви із свят-вечірного стола та подарунки.

Колядки є радісного характеру і змістом своїм описують подію народження Божого Дитяти. Старовинні колядки з поганських часів оспівують свято Коляди – бога сонця.



### СЕСТРИЧКАМ І БРАТЧИКАМ ПІД РОЗВАГУ



Минув день св. Миколая. Лискучий папір і стяжечки давно давно викинені, навіть деякі подарунки вже призабуті.

На жаль, традиції та почування, зв'язані з цим днем теж забуті. Чи не варто нам, виховникам, застновитися над легендою про малого Миколу, який потайки ділився своїм майном; який радів, що приносить другим щастя й потіху ?

Де поділося наше Пластове добре діло, доброчесливість, готовість допомогти? Чи не слід відновити ці почування, особливо тепер в святочному часі ?

Постановім собі дарувати те, що нам найтрудніше віддати, чи то свій час, чи хвилини вирозуміння, чи готовість бути відкритим до проблем інших.

Може тим заохотимо когось, а особливо наших виховників до доброго діла й дамо їм змогу відчути тепло, яке приходить тільки тому, хто широко й щедро дарує другому !

Сестричка Таня





### З КОЛЯДОЮ

Заохочуємо наших новаків і новачок не тільки піти з колядою, але також продовжувати і плекати старі українські традиції пов'язані з колядуванням.

Колись в Україні кожне село, кожна околиця, а деколи кожна колядницька група мали свої особливі віншування та поколядь, які виголошували колядники поки опустили хату, в якій колядували.

Чому б і нашим новакам і новачкам не вивчити оригінальних привітів, колядок, віншування і поколяддя.

Колядування попереджувало прохання про дозвіл у господарів:

"Чи повелите колядувати,  
Колядувати, дім звеселити,  
Дім звеселити - дітей збудити?"

або:  
Добрий вечір тому, хто є в цім дому!  
Старому, малому і Богу Святому. -  
чи можемо колядувати?"

Після відспівання колядки хтось з колядників виголошує віншування. Чому б не вивчити кілька і післяожної колядки складати озні гарні різдвяні побажання:

"В цей дім приходжу, що вістку приношу, сказати її муцу  
Бо Христос народився спаси нашу душу.  
Ангели співають, пастирі витають  
І ми теж співаймо, Христа прославляймо,  
Щоб нам дозволив у мирі щасливо прожити,  
А по нашій смерті царства доступити".

Христос Родився!

"Радуйтесь християни,  
Ісус Христос поміж Вами,  
Радуйтесь, веселітесь,  
Рожденому поклонітесь". /Це з Галичини/

"З Різдвом Христовим та Новим Роком,  
Хай вам щаститься за кожним кроком,  
Хай у вашій хаті радість панує,  
Христос Рождений мир вам дарує!" /Це з Волині/

Малі хлопці віншували так:

" Я маленький хлопчик,  
Виліз на стовпчик,  
у дудочку граю,  
Христа забавлю! "

або:

"Горобчик летить,  
Хвостиком вертить -  
А ви дядьку переймайте,  
Мені даруночок дайте ...  
А як не дасьте коляду,  
То вам хату розвалю !"

бажання маленької дівчинки:

Я маленька лівоночка,  
Як у полі квітоночка,  
Колядоночку вам співаю,  
Христа прославляю,  
З Різдвом тут до вас прийшла.  
Божу радість принесла:  
Бог від Діви народився.  
Нині нам явився!

Коледжники, вілходячи з хати, в якій їх угощали, на прашання дякували: "Ой, ми устаньмо та й поклонімся,  
Господу Богу, господареві.  
Ой, уклонімся ще і столові,  
Ще й столові, всьому дворові ...  
Вінпуємо вас многа-літами,  
Многа-літами, щастям, здоров'ям!"

Цього року вивчім бодай одну нову колядку! Поміщуємо кілька менш відомих колядок. "Спи Ісусику" спеціально надається для новацтва.

ДІВА МАРІЯ

/народня коляда/

Ді- ВА МА-РІ- Я ЦЕР - КВУ СТРОЇ - ЛА РА- ДУЙ - СЯ!  
РА - ДУЙ - СЯ ЗЕМ - ЛЕ ВЖЕ СИН БО - ЖСИЙ НА - РО - ДИВ - СЯ.

1. Діва Марія церкву строїла. Радуйся!  
Радуйся земле вже Син Божий народився.

2. Із трьома дверми, із трьома вікнами, Радуйся!  
Радуйся -----

3. А в перше віконце вскочило сонце, Радуйся!  
Радуйся -----

4. А в друге віконце ясненький місяць, Радуйся!  
Радуйся -----

5. А в третя віконце Господній янгол, Радуйся!  
Радуйся -----

# Спи Ісусику...

Слова: Б. Данилович  
Moderato

(Колядка)

Музика: Я. Бабуяк

Спи, І-су-си-ку ма-ле-нь-кий лю-лі, лю-лі, лю-лі.  
 Бо-жа ма-тін-ка ко-ли-ше і до се-р-ця ту-лить  
 Бо-жа ма-тін-ка ко-ли-ше і до се-р-ця ту-лить  
 лю-лі, лю-лі.

Спи Ісусику маленький,  
Люлі-люлі-люлі,  
Божа Матінка колише  
І до серця тулить.  
Спи, Ісусику-Дитятко,  
Баю-баю-баю,  
Янголи Тобі із неба  
Пісеньку співають.

І на скрипочці заграють  
Тілі-тілі-тілі,  
Щоб Ісусикові снились  
Сни чудові, милі.

Щоб Ісусикові снилась  
Наша Україна,  
І Дніпро, і степ широкий,  
Гори і долини.  
Спить Ісусик наш маленький  
В тиху ніч святую,  
Божа Матінка колише  
І до серця тулить.  
А як збудиться Ісусик,  
Шіде в Україну,  
І надію принесе Він  
В кожну родину.

Діточок малих пригорне  
До грудей руками:  
»Відтепер я в Україні  
Буду жити з вами!«  
Спи, Ісусику маленький,  
Люлі-люлі-люлі,  
Божа Матінка колише  
І до серця тулить.  
Янголи тихенько грають  
Тілі-тілі-тілі,  
Щоб Ісусикові сниились  
Сни чудові, милі.

\* \* \*

В Вифлесмі днесь Марія  
/церковна колядка/

1. В ВИФЛЕСМІ МІ ДНЕСЬ МАРІЯ ПРЕЧИСТА НАМ ХРИСТА СЛАВА ВО  
 ПОРОДИЛА АНЕСЬ МАРІЯ ПРЕЧИСТА НАМ ХРИСТА СЛАВА ВО  
 ВИШНІХ БОГУ СЛАВА ВО ВИШНІХ БОГУ І МИР ВСІМ НА ЗЕМЛІ

2. Янгол з неба всіх пастирів вітая  
І веселу цю новинку звіщає:  
Слава во вишніх Богу!  
Слава во вишніх Богу!  
І мир всім на землі.

3. А зі сходу за звіздою йдуть царі  
Три преславні, прерозумні звіздарі:  
4. Ми Христові теж поклін свій віддаймо,  
І разом з небесним хором співаймо:

## ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ

### Різдвяна легенда

Було це давно-давно. Надходило Різдво. У великій, ясній, чистій кімнаті стояла ялинка. Вона була дуже гарна. На ній були золоті дзвіночки, срібні зірки, прегарні цяцькі. Діти не бачили тієї ялинки, бо це не прийшов час. Але всі хатні тваринки її бачили. Бачив її кіт своїми зеленими очима; бачив її маленький котик своїми блакитними очима; бачив її песик своїми ка́рими очима. Навіть маленька миша, що так боялася великого кота, вибігла на хвилинку з своєї нори, щоб поглянути на ялинку.

Але був хтось, хто не міг бачити цієї гарної ялинки. Це були павуки. Павуки жили у темних кутках на темному горищі та в льоху. Вони так само хотіли бачити ялинку, як і всі інші хатні тварини. Але перед Різдвом кожна мама робить порядок у домі, щоб на свято все було чисте й гарне. Мамина щітка пішла по кутках — шур, шур — і всі павуки мусіли тікати. І тому вони не бачили ялинки.

— А павуки, як усім відомо, люблять усе знати й усе бачити. І вони зажурилися, що не бачили ялинки. Вони пішли до Ісуса, Сина Божого, і сказали:

— Ісусе, Сине Божий! Всі можуть подивитися на ялинку, а нас викинули з хати. І ми не можемо побачити ялинки!

Ісусові стало шкода павуків, бо то були добре павуки, і Він сказав їм:

— Ви побачите ялинку!

І рано вранці на Святвечір, коли ще всі спали, Він запропонував усіх павуків до кімнати, де стояла ялинка. І павуки тихенько лізли звідусіль — з горища, з льоху, з коридорів — до теплої, ясної, чистої кімнати, де стояла ялинка. Був там і тато-павук, і мама-павучиха, і маленькі круглені павученята. Всі вони оглядали ялинку. Довго дивилися на неї і так тішилися! Потім вони вилізли на ялинку й почали оглядати кожну цяцьку: і золоті дзвіночки, і срібні зірки, і кольорові свічечки, і різні цяцьки. А коли надивилися, полізли щасливі назад.

Тоді прийшов Ісус і глянув на ялинку. І що ж Він побачив!!! Вся ялинка й усі цяцьки були вкриті павутинням. Це павутиння висіло, як довгі нитки, з кольорових свічок, з срібних зірок, з золотих дзвіночків, з зелених гілок ялинки.

Ісус знову, що мама в цій родині не любить павутиння і не схоче, щоб воно було на різдвяній ялинці. Він доторкнувся до павутиння, і воно стало золотом.

А як засвітила увечорі на небі перша зірка, багато малих дітей вбігло до кімнати. Як же вони здивувалися, коли побачили, що вся ялинка вкрита золотими ниточками.

З того часу на різдвяних ялинках завжди є золоте павутиння.

# ЯК ЗРОБИТИ

## ЛАНЦЮГ НА ЯЛИНКУ?

Потрібно:

кольорового паперу,

ножичок,

олівця,

бібулки,

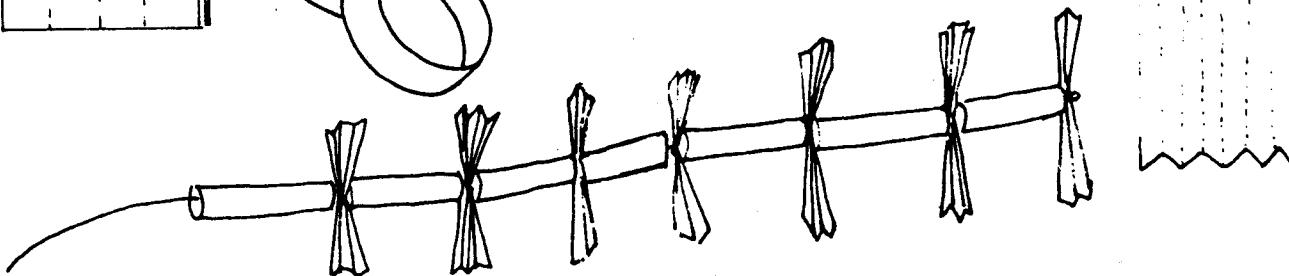
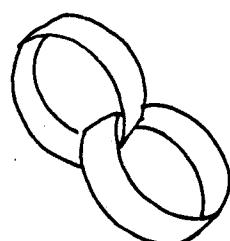
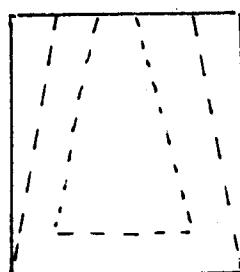
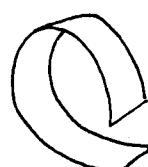
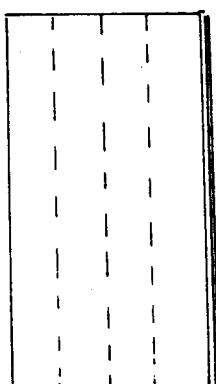
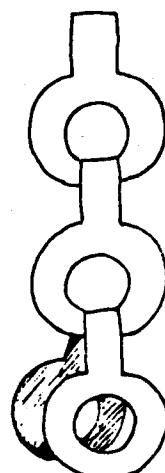
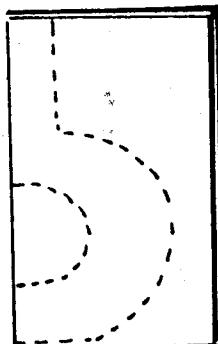
соломон,

вати,

голки з довшою ниткою.

Замість пояснень як зробити ланцюг подаємо рисункові ілюстрації. Спробуйте після них зробити один з поданих ланцюгів.

Сестрична Одарна



## ЗАГАДКИ

Скрізь у зимку я мандрую,  
Вправно вікна я малюю,  
Пофарбую поле й ліс.  
Твої щоки й навіть ніс.

/мороз/

Білий як сніг у пошані в усіх  
У рот попав, там і розтав.

/морозиво/

## З НОВИМ РОКОМ



З Новим Роком, браття милі,  
В новім щастю, в новій силі  
Радісно вітаю вас  
І бажаю, щоб в здоров'ю  
В мірі, з братньою любов'ю,  
Відтепер ішов вам час.  
І бажаю, щоб трудяще  
Те життя вам якнайкраїце  
Без біди минуло всім,  
Щоб думками ви міцніли.  
Багатіли, не біdnili,  
Щоб веселій був ваш дім.  
І бажаю, щоб ви згідно,  
Спільно, свідомо, свободіно  
Йшли до спільної мети.  
В свой хаті жити по-свому,  
Не коритися ні кому,  
Лад найкращий завести.  
Щирій праці — Бог поможе!  
Дай вам, Боже, все, що гоже!

Іван Франко

## СІЙСЯ, РОДИСЯ

Сійся, родися,  
Жито, пшениця.  
І всяка пашниця!  
Щоб родило з землі.  
Щоб був хліб на столі,

І на полі, і в стодолі! ..  
Щоб добра було доволі! ..  
Щоб не знали вже розпуки,  
Ваші діти, ані внуки!  
Дай же, Боже, в добрий час,  
Щоб добро гостило в вас!

Сійся, родися жито, пшениця  
І всяка пашниця.  
На щастя, на здоров'я!  
На цей Новий Рік,  
Щоб краще вродило,  
Як торік.

Христос Ражддається!

# ДІЙДИ ДО ПРАВДИ.

: - - - - :

ЗАЕЦЬ

- - - - -

ЗАЕЦЬ БІЖЕТЬ

ЯК ВИ ПОБАЧИЛИБИ ОСЬ  
ТАКУ ЛІСОВУ КАРТИНУ  
-ЧИ ЗМІЄТЕ СЛІДКУВАТИ  
І РОЗТІЗНАТИ ЧО СТАЛОДЯ?  
ТОЧНО! ХИТРО ДИВІТЬСЯ  
І РІШАЙТЕ ЧИ ЦІ РІЧІННЯ  
є ПРАВДОЮ чи НІ!



1. ПО ЗДОЖЕНІА ДЕРЕВІ ЕНОТ  
БУЛІЗ НА ДАХ.

ТАК        НІ.

2. НЕДАВНО ЛЮДИНА ВЙШЛА  
ДО ХАТИ.

ТАК        НІ.

3. ЕНОТ ПЕРЕВЕРНУВ ВЕДРО.

ТАК        НІ.

4. СОВА ЗЛОВИЛА МИШКУ.

ТАК        НІ.

5. ДВІ СЕРНИ ПЕРЕДІЧЛИ  
ПОПРИ ХАТУ.

ТАК        НІ.

6. СОВА ВТАЛА НА СВОЮ  
ЗДОБІЧ З ДЕРЕВА.

ТАК        НІ.

7. МИШКА БУЛА КОЛО  
КИРНИЦІ.

ТАК        НІ.

8. ЛІС ДУЖЕ СПІЩИВСЯ

ТАК        НІ

9. ВЕДМІДЬ БУВ ЛІШ  
У ЛІСІ

ТАК        НІ

10. ЗАЙЧИК ПОСКАКАВ  
ПОПРИ КИРНИЦЮ В  
НАПРАМ ХАТИ.

ТАК        НІ



ЯКИЙ З ВАС  
ЛІСОВИК-ДЕТЕКТИВ

В-10 ПРАВИЛЬНО -  
— ДУЖЕ ДОБРЕ

В-8 ПРАВИЛЬНО -  
— ДОБРЕ

1-5 ПРАВИЛЬНО - ЗЛЕ  
— ЩЕРАЗ ТРІДИВИСЯ.

ВІДГОВОДЬ:

Н. 10. Н. 1. Н. 7. Н. 5.  
5. Н. 7. Н. 6. Н. 3.  
Н. 4. Н. 2. Н. 3. Н. 4.



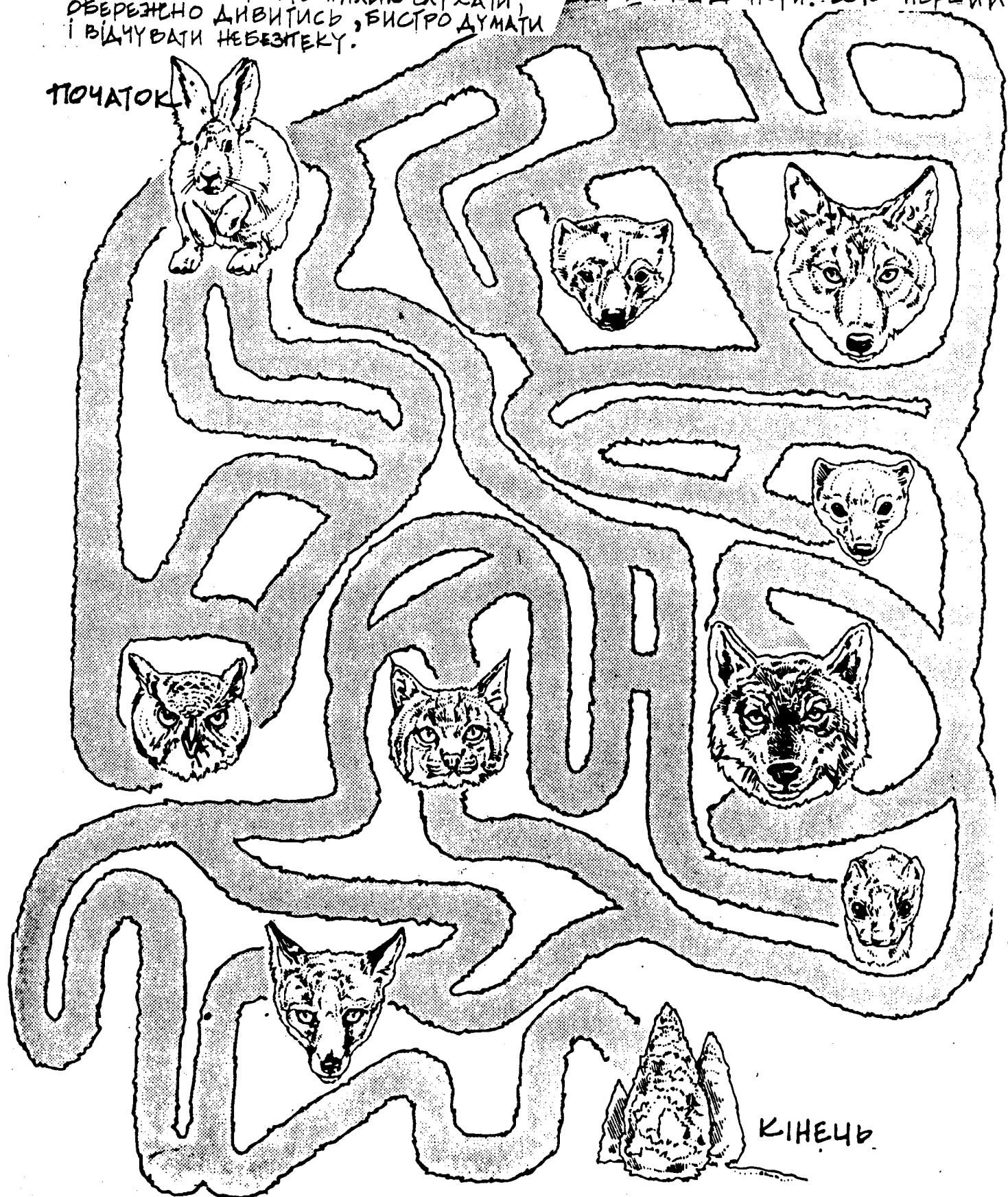
ЛІС

ЕНОТ

Ницття білосніжного зайчика дуже небезпечне. Жиже звірі заважають його полюють. Він мусить тильно слухати, обережно дивитись, бистро думати, і відчувасти небезпеку.

ПОЧАТОК

Дорогі діти!  
Поможіть йому знайти безпечною стежку до нори! Хто перший?





У ВАГА !

У ВАГА !

КОЛЮРОВУ ЛИСТИВКУ З ПОРТРЕТОМ  
І ВАНА КЛІЩА,  
ВИДАТНОГО НОВАЦЬКОГО ВИХСВНИКА,  
МОЖНА НАБУТИ В АДМІНІСТРАЦІЇ В.О.Р.  
Ціна 0.50 дол.